

припремљено:

Датум: 29. децембар 2020. године

Број 47-8/2020-49-II-03

Стратешки план Јединице за интерну ревизију Града Зрењанина

за период 2021. - 2023. године

Зрењанин, децембар 2020. године

САДРЖАЈ

I ДЕО - Ревизорско окружење.....	4
1. Увод.....	4
2. Место и улога интерне ревизије.....	4
3. Визија, мисија и циљеви интерне ревизије.....	5
3.1 Визија.....	5
3.2 Мисија.....	5
3.3 Циљеви ревизије	5
II ДЕО - Стратешко планирање	7
4. Планирање ревизије.....	7
5. Стратешки циљеви интерне ревизије.....	7
6. Стратешко планирање	8
6.1 Утврђивање ревизијског окружења	8
6.2 Идентификовање система који може бити предмет ревизије	11
6.3 Процена ризика	12
6.4 Стратегија интерне ревизије	16
6.4.1 Доношење одлуке о приоритетима ревидирања	17
6.5 Процена потреба ревизије	18
6.5.1 План ревизије за период 2021 -2023. године.....	19
7. Стручна усавршавања интерних ревизора	20
8. Извештавање	21
9. Закључак	21

ЛИСТА ТАБЕЛА

1. Табела 1. Матрица утицаја и вероватноће	13
2. Табела 2. Категоризације утицаја ризика	13
3. Табела 3. Категоризације вероватноће да ће се ризик појавити	13
4. Табела 4. Израчунавања ризика	15
5. Табела 5. Процена броја ревизор дана на годишњем нивоу	19

На основу члана 23. и члана 24. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору („Службени гласник РС“, број 99/11 и 106/13), Повеље интерне ревизије број 47-8/2020-47-II-03 од 29.12.2020. године и члана 51. Статута Града Зрењанина („Службени лист града Зрењанина“ број 17/20), градоначелник Града Зрењанина одобрава 16.03.2021. године

Стратешки план Јединице за интерну ревизију Града Зрењанина

за период 2021. - 2023. године

I ДЕО - Ревизорско окружење

1. Увод

Интерна ревизија је активност која пружа независно, објективно уверавање и саветодавну активност, са сврхом да допринесе унапређењу пословања организације. Интерна ревизија помаже организацији да оствари своје циљеве, тако што систематично и дисциплиновано процењује и вреднује постојеће интерне контроле, начин управљања ризицима и управљање организацијом.

Израда планских докумената интерне ревизије у јавном сектору дефинисана је чланом 82. став 11. Закона о буџетском систему ("Сл.гласник РС", бр. 54/209, 73/10, 101/2010, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-исправка, 108/13, 142/14, 68/15-др. закон, 103/15 , 99/16,113/17, 95/18, 31/19 и 72/19) као и члановима 23. и 24. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору ("Сл. гласник РС", бр. 99/2011 и 106/2013).

Планирање је веома битан елеменат у процесу интерне ревизије у јавном сектору јер се њиме одређују приоритети, рационално коришћење ресурса и након добијања сагласности на план од стране руководиоца корисника јавних средстава, самосталност и независност у раду.

2. Место и улога интерне ревизије

Интерна ревизија се обавља у складу са законом којим се уређује буџетски систем, Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору и Међународним стандардима интерне ревизије.

Улога интерне ревизије јесте да руководству Града Зрењанина пружи потврду адекватности система интерних контрола. Интерна ревизија, кориснику јавних средстава,

помаже да оствари циљеве путем систематичне оцене процеса управљања ризицима, контрола и управљања уопште.

Интерни ревизор је дужан да се у свом раду придржава Повеље интерне ревизије, Етичког кодекса, приручника којим се прописује методологија рада и упутства и инструкција које, у складу са законом којим се уређује буџетски систем, доноси министар финансија.

Рад интерне ревизије Града Зрењанина уређен је следећим актима:

- Одлуком о оснивању Јединице за интерну ревизију, број 016-7/16-38-II од 10. септембра 2013. године,
- Одлуком о изменама Одлуке о оснивању Јединице за интерну ревизију, број 016-4/16-142-II од 30. децембра 2016. године,
- Повељом Јединице за интерну ревизију, број 47-8/2020-47-II-03 од 29. децембра 2020. године

3. Визија, мисија и циљеви интерне ревизије

3.1 Визија

Интерна ревизија ће својим радом и деловањем бити поуздан и иновативан партнери руководству у процесу остваривања организационих циљева.

3.2 Мисија

Мисија интерне ревизије је обезбеђивање објективне процене система, побољшање ефикасност управљања ризиком и помоћ руководству у успостављању и одржавању политика и поступака који на адекватан начин штите имовину организације.

Мисија интерне ревизије је квалитетно и одговорно обављање ревизорских послова у складу са начелима Етичког кодекса и Повељом интерне ревизије Града Зрењанина, а које се првенствено односе на давање независног стручног мишљења о квалитету интерне финансијске контроле и управљања, контрола законитости рада, управљање ризицима у циљу побољшања ефикасности и економичности пословања и пружања услуга органима Града Зрењанина.

Интерни ревизор обезбеђује руководству информације о систему интерних контрола у организацији, потребне информације за правовремено доношење оперативних и управљачких одлука и предлоге активности за унапређење рада организације ради постизања ефикасног и економичног коришћења расположивих ресурса.

Својим деловањем интерни ревизор ће допринети подизању нивоа свести запослених у обављању интерних контрола и континуитет у пружању информација ради правилног и законитог рада запослених у граду Зрењанину.

3.3 Циљеви

- ❖ Континуирано промовисање важности изградње адекватног система интерних контрола.
- ❖ Јачање капацитета Јединице за интерну ревизију.
- ❖ Извођење ревизија у складу са годишњим планом рада.
- ❖ Повећање ревизорске ефикасности, посебно на оперативном нивоу у смислу скраћивања времена извођења једне ревизије.
- ❖ Поштовање прописаних стандарда за интерну ревизију и осигурање квалитета рада интерне ревизије.

Да би интерна ревизија свој посао обављала ефективно и била сигурна да може слободно да врши сваку ревизију на најадекватнији начин, неопходно је да у оквиру организације функционише као независна активност.

Независност интерне ревизије се обезбеђује тиме да:

- ❖ интерни ревизор подноси извештаје директно руководиоцу организације;
- ❖ интерна ревизија има право слободног и неограниченог приступа свим активностима, руководиоцима и њиховим запосленим, евиденцији, имовини и електронским и другим подацима;
- ❖ планира сопствене програме рада на основу свеобухватне процене ризика;
- ❖ интерни ревизор нема одговорност за руковођење процедурата или активностима ван интерне ревизије;

Период на који се односи Стратешки план је период од три године и то од 2021.-2023. године.

II ДЕО - Стратешко планирање

4. Планирање ревизије

Планирање ревизије је неопходно будући да интерној ревизији омогућава остваривање циљева, утврђивање приоритета и обезбеђивање ефикасног и ефективног коришћења ресурса. Планирање је кључни део процеса ревизије и обухвата четири фазе.

Фазе планирања су:

1. Израда стратешког плана који наводи покривеност ревизијом у наредне три године и представља основу целог процеса планирања.
2. Израда годишњег плана рада заснованог на првој години стратешког плана у коме се наводе субјекти ревизија и предмети ревизија које ће се обавити у текућој години.
3. Израда Оперативних планова који наводе ресурсе потребне за остваривање годишњег плана рада. Оперативни планови се ревидирају и ажурирају током целе године, узимајући у обзир шта је стварно реализовано.
4. Израда планова задатака ревизије који се припремају на почетку сваке ревизије наведене у годишњем плану рада.

Интерна ревизија се обавља према :

- ❖ стратешком плану за трогодишњи период,
- ❖ годишњем плану,
- ❖ плану појединачне ревизије (оперативни план).

Стратешки план је основа процеса планирања и представља средство за унапређење активности. Сврха стратешког планирања се огледа у следећем:

- ❖ помаже у идентификовању области које треба да буду предмет ревизије,
- ❖ омогућава објективан приступ дефинисању послова интерне ревизије који је заснован на процени ризика,
- ❖ помаже интерној ревизији приликом процене система интерних контрола и
- ❖ помаже интерној ревизији да оптимално користи ресурсе и побољша ефективност „услуге“ коју пружа руководству.

Стратешким планом се утврђују стратешки циљеви интерне ревизије за трогодишњи период, а заснива се на дугорочним циљевима Града Зрењанина и процени ризика интерне ревизије.

5. Стратешки циљеви интерне ревизије

За период од 2021 -2023. године стратешки циљеви интерне ревизије су следећи:

1. Посматрање и процена функционисања система интерне финансијске контроле и управљања у органима Града Зрењанина
2. Осигурање независне и објективне функције интерне ревизије
3. Осигурање квалитета ревизорског рада и ревизорског извештаја
4. Обезбеђење потребних ресурса за квалитативно обављање интерне ревизије и
5. Развој знања, вештина и стручно усавршавање интерних ревизора

Како би се постигли посебни циљеви из Стратешког плана за период 2021-2023. године, годишњи планови ће бити припремљени на начин да садрже задатке ревизорског ангажмана, одговорне особе и рокове за извршавање планираних задатака.

6. Стратешко планирање

Стратешки план интерне ревизије састоји из следећих делова:

1. Утврђивање ревизорског окружења
2. Идентификовање система који може бити предмет ревизије
3. Процене ризика
4. Стратегије интерне ревизије
5. Процене потреба ревизије

6.1. Утврђивање ревизорског окружења

Зрењанин је највећи град Баната и његов је политички, привредни, културни и спортски центар. Зрењанин је, по површини територије која му административно припада (1.326 km²), највећи град у Аутономној покрајини Војводини и други у Републици Србији, а у њему живи око 130 хиљада становника и више од двадесет нација. Град има традицију дугу готово седам векова, јер се као насеље под именом Бечкерек по први пут у историјским списима помиње још 1326. године.

Зрењанин је привредни, културни, образовни, здравствени и спортски центар Средњег Баната, ка ком гравитира око 190.000 становника Средњобанатског региона. Према попису из 2011. године, на територији Града живи 123.362 становника, а у самом Зрењанину 76.511 становника. Према броју становника, Зрењанин је највећи град у Банату, трећи у

Војводини, а седми у Републици Србији. Просечан број становника по 1 км² је 93,03, а просечан број становника по насељеном месту је 2.231.

Зрењанин је град мултикултуралности, мултиконфесионалности и међународне толеранције, град културе, уметности, спорта, град мостова, град младих и град снажног привредног замаха. Зрењанин се може препознати по хоровима светског реномеа, Народном музеју и Историјском архиву и по спортским именима.

Може се препознати и по врхунским представама луткарског позоришта, сазивима ликовне колоније акварела, али и бројним културним догађањима током традиционалне туристичко-привредне манифестације "Дани пива", која се последње недеље августа одржава у континуитету још од 1986. године и најстарија је манифестација такве врсте у нашој земљи.

Након што је био познат као "највећа фабрика хране на Балкану", чија је прехранбена индустрија била главни снабdevач читавог тржишта некадашње Југославије, и након што је пребродио тешке године и период транзиције, Зрењанин данас важи за један од најатрактивнијих градова за инвестирање у Србији.

Зрењанин је међу првим градовима у Србији који су добили Слободну зону. На ободу града никле су три нове индустријске зоне, а из Зрењанина пут Европе и света одлазе производи текстилне, машинске, прехранбене, хемијске, електро, фармацеутске и других индустрија.

На раскршћу значајних копнених и водених путева, удаљен 50 километара од Новог Сада, 75 од Београда и 50 од границе са Европском унијом (Румунија), Зрењанин је данас отворен град, спреман за прихватање нових идеја, начина пословног размишљања или развоја нових технологија. Зрењанин је и град традиционалног гостопримства и могућности за пријатан одмор у свом окружењу.

Закон о буџетском систему у члану 2 дефинише:

- ❖ Јавна средства су средства на располагању и под контролом Републике Србије, локалне власти и организација за обавезно социјално осигурање;
- ❖ Корисници јавних средстава су директни и индиректни корисници буџетских средстава, корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање и јавна предузећа основана од стране Републике Србије, односно локалне власти, правна лица основана од стране тих јавних предузећа, правна лица над којима Република Србија, односно локална власт има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у управном одбору, друга правна лица у којима јавна средства чине више од 50% укупних прихода остварених у предходној пословној години, као и јавне агенције у организацији на које се примењују прописи о јавним агенцијама;

- ❖ Корисници буџетских средстава су директни и индиректни корисници буџетских средстава Републике Србије, односно локалне власти;
- ❖ Директни корисници буџетских средстава су органи и организације Републике Србије, односно органи и службе локалне власти;
- ❖ Индиректни корисници буџетских средстава јесу: правосудни органи, буџетски фондови, месне заједнице, јавна предузећа, установе основане од стране Републике Србије, односно локалне власти, над којима оснивач, преко директних корисника буџетских средстава, врши законом утврђена права у погледу управљања и финансирања

Корисници буџетских средстава по Одлуци о буџету Града Зрењанина су:

- ❖ директни корисници,
- ❖ индиректни корисници
- ❖ остали корисници

Одлуком о градској управи Града Зрењанина ближе је уређена организација, делокруг рада, унутрашња организација, начин рада и руковођења, а уређују се и друга питања од значаја за остваривање функције управе.

Положај, начин рада, послови, организација и друга питања осталих корисника буџетских средстава Града Зрењанин, утврђена су оснивачким актом.

Субјекти ревизије, у пословима интерне ревизије, су корисници средстава буџета Града Зрењанина, у смислу прописа који уређују буџетски систем.

Реализацијом Стратешког плана интерне ревизије оствариће се позитивне промене у пословању, побољшаће се квалитет извршавања послова из делокруга рада Града Зрењанина и смањиће се трошкови пословања давањем стручних мишљења и препорука руководству корисника јавних средстава.

ДИРЕКТНИ КОРИСНИЦИ:

1. Скупштина Града
2. Градоначелник Града Зрењанина
3. Градско веће
4. Градска управа
5. Правобранилаштво Града Зрењанина
6. Заштитник грађана

ИНДИРЕКТНИ КОРИСНИЦИ:

1. Народно позориште Тоша Јовановић
2. Градска народна библиотека Жарко Зрењанин
3. Народни музеј
4. Савремена галерија уметничке колоније Ечка
5. Културни центар
6. Историјски архив
7. Завод за заштиту споменика културе
8. Предшколска установа
9. Центар “МОСТ”
10. Јавна установа спортски објекти Зрењанин
11. Туристичка организација Града Зрењанина
12. Установа “Резервати природе Зрењанин”
13. Месне заједнице (36 месних заједница)

ОСТАЛИ КОРИСНИЦИ:

1. Центар за социјални рад
2. Основне школе
3. Средње школе

6.2. Идентифковање система који може бити предмет ревизије

Начин класификације система који се користи у Стратешком плану је функционалан.

Субјекти ревизије су: директни и индиректни корисници средстава буџета Града Зрењанина, јавна предузећа чији је оснивач Град Зрењанин, основне и средње школе за које се обезбеђују средства у буџету Града Зрењанин, правна лица над којима јединица локалне самоуправе има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у управном одбору, субјекти којима се директно или индиректно дозначавају средства буџета за одређену намену и друга правна лица у којима јавна средства чине више од 50% укупног прихода.

Код наведених субјеката ревизије идентификовани су следећи **системи**:

- 1. Систем планирања, припреме и усвајање буџета и финансијских планова**
- 2. Систем набавки**
- 3. Систем зарада и других примања запослених**
- 4. Систем прихода и примања**
- 5. Систем расхода и издатака**
- 6. Информациони систем**

6.3. Процена ризика

Након идентификовања система неопходно је урадити процену ризика.

Ризик подразумева вероватноћу настанка штете или губитка, фактор, елемент или било шта у чему је садржана опасност. Ризик се може дефинисати и као могућа претња, догађај или штетни догађај, или пропуштање радње односно нечињење које може проузроковати губитак имовине, или угледа, или угрозити успешно извршавање задатака.

Ризици представљају све оно што представља претњу остварењу циљева организације или програма, што може да угрози репутацију организације и поверење грађана, као што је непоштовање прописа, неспособност да се реагује на измене околности, тј. да се њима управља на начин који ће спречити или свести на минимум негативне ефекте промена на пружање услуга.

Ризици са којима се суочава Град Зрењанин су: све што може нарушити угледу Града и смањити поверење јавности; неправилно и незаконито пословање, као и неекономично, неефикасно или неефективно управљање јавним средствима; непредузимање мера за наплату потраживања; непоуздано извештавање; неспособност реаговања на промењене околности или неспособност управљања у промењеним околностима на начин који спречава или максимално смањује неповољне ефекте на пружање јавних услуга.

У процени приоритета, коришћен је приступ израчунавања индекса ризика, према табели датој у наставку, заснован на субјективној процени. Тежина фактора ризика се одређује на бази субјективног критеријума за сваки систем појединачно. Процена ризика се врши тако што се процењује укупна изложеност ризику као производ утицаја који ризик носи са собом и вероватноће да ће се десити.

Код оцењивања утицаја дате су оцене од 1 до 3 као процене ризика и опис карактеристика према датој оцени:

Вредновање ризика се врши на начин да се сваки систем вреднује на темељу суме Индекса ризика $I(p)$ који је утврђен као производ фактора ризика $\Phi(p)$ и тежине фактора ризика $T(p)$, за сваку од 6 утврђених детерминанти материјалности система (како приказује доле наведена формула):

$$I(p) = \Phi(p) \times T(p) \text{ тј. } I = \Sigma I(p)$$

Фактори ризика обухватају: укупан обим средстава, број трансакција, број запослених, утицај на друге системе, осетљивост активности и ефекти на будуће пословање.

У процени ризика коришћена је матрица утицаја и вероватноће (3x3):

Табела 1. Матрица утицаја и вероватноће

ВЕРОВАТНОЋА	ВИСОКА	средњи ризик (3x1)	Висок ризик (3x2)	Висок ризик (3x3)
	СРЕДЊА	низак ризик (2x1)	средњи ризик (2x2)	висок ризик (2x3)
	НИСКА	низак ризик (1x1)	низак ризик (1x2)	средњи ризик (1x3)
		НИЗАК	СРЕДЊИ	ВИСОК
	УТИЦАЈ			

За процену ризика помоћу ове матрице користе се табеле категоризације утицаја и вероватноће ризика:

Табела 2. Категоризације утицаја ризика

УТИЦАЈ	ОПИС РИЗИКА	
Висок	• Непоштовање прописа • Кашњење у роковима • Губитак значајне финансијске имовине • Значајан губитак поверења • Притисак јавности	3
Средњи	• Губитак имовине • Неке штетне последице за имовину • Истрага • Негативан став јавности	2
Низак	• Мањи финансијски губици • Делимично негативан став јавности	1

Табела 3. Категоризације вероватноће да ће се ризик појавити

ВЕРОВАТНОЋА	ОПИС	
Висока	Догађај се већ дешава или се очекује да ће се догодити.	3
Средња	Догађај има приличну вероватноћу дешавања у неком тренутку у будућности.	2
Ниска	Догађај има далеку могућност дешавања	1

Основни циљ приликом процене ризика је усмеравање на оне активности које носе већи ризик за Град Зрењанин, као целину.

За израчунавање индекса ризика ризика, вршено је одређивање ризика за сваки систем.

Овај приступ представља комбинацију утврђивања степена ризика за одређене карактеристике или елементе система и додељивање тежине сваком од њих на скали од 1 (низак ризик) до 3 (висок ризик). То омогућава израчунавање индекса ризика за сваки систем.

Системи се могу класификовати у три категорије:

- ❖ **високоризичне системе - са индексом ризика од 50 бодова и више,**
- ❖ **средњеризичне системе - са индексом ризика од 40 до 49 бодова,**
- ❖ **нискоризичне системе - са индексом ризика до 39 бодова.**

У **високоризичне системе** сврстани су:

1. Систем расхода и издатака	54 бода
2. Систем планирања, припреме и усвајање буџета и финансијских планова	51 бод
3. Систем набавки	51 бод

У системе **средњег ризика** сврстан је:

1. Систем прихода и примања	41 бод

У системе **ниског ризика** сврстани су:

1. Информациони системи	38 бода
2. Систем зарада и других примања запослених	34 бода

Границе за степен ризичности система одређене су на основу броја фактора ризика који су коришћени при израчунавању.

Ова фаза у стратешком планирању ревизије је врло битна, како би се ефикасно могла испланирати и извршити ревизија.

Табела 4. Израчунавања ризика

СИСТЕМИ (ЕЛЕМЕНТ) РИЗИКА	Планирање, припрема и усвајање буџета и финансијск их планова	Систем набавки	Систем и издатака	расхода	Зараде и друга примања	Приходи и примања	Информацио ни систем		
							TEKHNIKA	PARTNERSHE	YKUHNO
Обим средстава	3	9	3	3	9	2	2	4	3
Број трансакција	3	3	9	2	3	6	3	2	4
Број запослених	3	2	6	3	3	9	2	2	4
Утицај на друге системе	3	3	9	3	3	9	3	3	9
Осетљивост активности	3	3	9	3	3	9	2	2	4
Ефекти на будуће пословавање	3	3	9	3	3	9	3	2	6
ИНДЕКС РИЗИКА							54	34	41

6.4. Стратегија интерне ревизије

Општа стратегија ревизије подразумева одреднице о начину и поступцима којима се спроводи интерна ревизија у периоду за који се доноси стратешки план.

Начини на који ће се ревизија обављати биће дефинисани кроз план појединачних ревизија.

Алати који ће се користити при ревизији су: преглед документација, попуњавање упитника и оцена интерних контрола помоћу упитника, разговори са непосредним извршиоцима у деловима система у којима се обавља ревизија и организовање састанака са руководством система.

Једна од најважнијих активности интерне ревизије током овог планског периода била би потпуно успостављање система процедура за рад у органима и организацијама Града Зрењанина.

Учесталост ревизије одређеног система зависи од нивоа ризика тог система.

Системи који имају:

Висок ниво ризика ревидирају се сваке године како би се потврдило да су системи који су од виталног значаја под ефективном контролом,

Средњи ниво ризика ревидирају се два пута у три године од највећег израчунатог ризика ка најмањем израчунатом ризику и

Низак ниво ризика ревидирају се једном у три године са скраћеним трајањем.

Интерни ревизор врши проверу примене закона и поштовања правила интерне контроле, врши оцену система интерних контрола у погледу њихове адекватности, успешности и потпуности, даје савете кад се уводе нови системи, процедуре или задаци, врши ревизију начина рада који представља оцену пословања и процеса, укључујући и нефинансијске операције, врши и остale задатке неопходне да би се остварила сигурност у погледу функционисања система интерне ревизије, уз обавезу чувања тајности службених и пословних података, успоставља сарадњу са другим органима и обавља друге послове у складу са Законом, Статутом Града и другим прописима.

Улога интерне ревизије јесте да Градоначелнику Града Зрењанина пружи потврду адекватности система интерних контрола у органима и организацијама Града Зрењанина.

Интерна ревизија руководству Града Зрењанина помаже да оствари циљеве путем систематичне оцене процеса управљања ризицима, контрола и управљања уопште, са циљем да се:

- 1. утврди да ли се поштују политике и процедуре**
- 2. установи усаглашеност са законима и прописима**
- 3. оцене процедуре за управљање ризицима у организацији**
- 4. процени економичност, ефикасност и ефективности (делотворност) операција**
- 5. утврди да ли су финансијски и други подаци потпуни и тачни**
- 6. потврди да се средства одговарајуће чувају и**
- 7. обезбеди тачност, поузданост и благовременост важних финансијских, управљачких и оперативних података.**

Делокруг рада интерне ревизије није ограничен и укључује све програме, активности и процедуре у организацији. Ту је укључена и ревизија фондова ЕУ, као и свих осталих ресурса које су обезбедила друга тела и институције.

6.4.1 Доношење одлуке о приоритетима ревидирања

Системи за које је у табели „Израчунавање ризика“ утврђен висок степен ризика представљају приоритетна подручја на која се активност интерне ревизије треба фокусирати у наредном трогодишњем прериоду. Приликом доношења коначне одлуке о подручјима ревидирања узети су у обзир следећи подаци и чињенице:

- ❖ препоруке Државне ревизорске институције
- ❖ приоритети у раду руководства
- ❖ праг материјалности
- ❖ најзначајније промене у пословању
- ❖ потреба да ревизијом буду покривени сви корисници јавних средстава
- ❖ расположивост ресурса

6.5. Процена потреба ревизије

Процена потреба ревизије се дефинише као процена за ресурсима да би се на успешан и компетентан начин обавила ревизија, како појединачна тако и ревизија у планском циклусу.

На основу стратешких циљева, дати су појединачни циљеви система интерне ревизије.

Имајући у виду захтеве који се постављају пред интерну ревизију, улогу коју има у развоју Финансијског управљања и контроле код корисника јавних средстава и функцију у систему коришћења претприступних фондова, веома је важно да се осигурају капацитети за интерну ревизију.

Потребно је подстицати и развијати сарадњу између интерних ревизора и управљачких структура. Руководиоци треба да схвате предности интерне ревизије и покажу спремност да користе интерну ревизију као средство које им може помоћи да унапреде радне процесе и процедуре. Сарадња између интерне ревизије и управљачких структура треба да допринесе побољшању стратешких и годишњих планова интерне ревизије и да истакне приоритет руководства.

Сврха Стратешког плана интерне ревизије је да, поред утврђивања приоритетних подручја ревидирања и праћења реализације циљева интерне ревизије, обезбеди и ефикасно и ефективно коришћење ресурса интерне ревизије и то: људских, финансијских и временских.

При утврђивању потреба за ресурсима, односно процена потреба ревизије, користи се процена ревизора да ревизија траје у просеку 45 ревизорских дана.

Приликом утврђивања расположивих дана по једном ревизору, укупан фонд календарских дана у једној години треба умањити за све суботе и недеље, а укупан фонд радних дана треба умањити за дане одмора, дана државних и верских празника, дане предвиђене за обуку и семинаре и дане потребне за сређивање документације.

Током израде стратешког и годишњег плана неопходно је узети у обзир и непредвиђене околности, односно обављање ревизије по захтеву Градоначелника Града Зрењанина. По захтеву Градоначелника, резервише се једна петина расположивог времена, односно једна ревизија годишње.

Измене процене потреба ревизије вршиће се ажурирањем стратешког плана сваке године. Прецизније дефинисање потреба интерне ревизије интерни ревизор ће унети у годишње планове.

Табела 5. ПРОЦЕНА БРОЈА РЕВИЗОР ДАНА НА ГОДИШЊЕМ НИВОУ

	Руководилац јединице за интерну ревизију	Интерни ревизор	Интерни ревизор
Укупан број дана у години	365	365	365
Укупно радних дана у години	260	260	260
Годишњи одмор	30	30	30
Државни празници	12	12	12
Стручно усавршавање	15	15	15
Праћење спровођења препорука	10	20	20
Ажурирање стратешких и годишњих планова интерне ревизије	5		
Израда годишњег извештаја	5		
Укупно расположиво дана за вршење ревизије	183	183	183

6.5.1 План ревизије за период 2021. - 2023. године

План ревизије за 2021. годину

Током 2021. године планирано је да се изврше ревизије следећих система:

1. систем планирања, припреме и усвајање буџета и финансијских планова
2. систем зарада и других примања запослених
3. систем расхода и издатака
4. надзор над спровођењем препорука
5. ревизија по налогу Градоначелника Града

План ревизије за 2022. годину

Током 2022. године планирано је да се изврше ревизије следећих система:

1. систем припреме, планирања и усвајање буџета и финансијских планова,
2. систем зарада и других примања запослених
3. систем прихода и примања
4. надзор над спровођењем препорука
5. ревизија по налогу Градоначелника Града

План ревизије за 2023. годину

Током 2023. године планирано је да се изврше ревизије следећих система:

1. систем планирања, припреме и усвајање буџета и финансијских планова
2. систем зарада и других примања запослених
3. систем набавки
4. информациони систем
5. надзор над спровођењем препорука
6. ревизија по налогу Градоначелника Града

Екстерни фактори који утичу на резултате интерне ревизије

Интерни ревизор може да контролише квалитет својих резултата (извештаји ревизије и консултације), али не може да контролише резултате и утицај свог рада.

Резултати управљања ризицима зависе од:

1. прихватања препорука и
2. благовременог спровођења активности ублажавања ризика од стране субјекта ревизије

Кључни индикатори учинка

Три кључна индикатора учинка су:

1. Извршење годишњег плана ревизије како би се осигурала правовремена покривеност подручја високог ризика
2. Правовремена достава општег мишљења о финансијском управљању и контроли о стању унутрашње контроле и управљању ризицима
3. Усклађеност са методологијом и смерницама и међународним стандардима ревизије како би се показало да се интерне ревизије спроведе у складу са стандардима

7. Стручна усавршавања интерних ревизора

Како би одржали и унапредили квалитет услуга које пружају, интерни ревизори су обавезни у складу са стандардима интерне ревизије, Етичким кодексом и прописима у области континуиране професионалне едукације, да се континуирано професионално усавршавају. Циљ континуиране професионалне едукације је одржавање нивоа стручности и даљи професионални развој интерних ревизора, кроз усвајање нових знања, како би ефективно обавили своје професионалне обавезе.

8. Извештавање

У складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору, руководилац интерне ревизије сачињава годишњи извештај о раду интерне ревизије коришћењем упитника који припрема и објављује, на интернет презентацији Министарства финансија, Централна јединица за хармонизацију Министарства финансија.

Годишњи извештај о раду интерне ревизије садржи: обављене ревизије и евентуална ограничења и друге разлоге неиспуњења плана; главне закључке у вези са функционисањем система за финансијско управљање и контроле унутар корисника јавних средстава, као и дате препоруке у циљу унапређења пословања корисника јавних средстава.

Поред Годишњег извештаја, у складу са Повељом интерне ревизије Града Зрењанина, Руководилац јединице за интерну ревизију доставља Градоначелнику и периодичне извештаје о напретку у спровођењу годишњег плана интерне ревизије, извештаје о резултатима сваког појединачног ревизорског ангажмана и извештаје о адекватности ресурса за обављање интерне ревизије.

9. Закључак

Стратешки план, којим се утврђују стратешки циљеви интерне ревизије заснован је на дугорочним циљевима корисника јавних средстава и процени ризика интерне ревизије.

Основ Стратегије је подизање свести о управљању ризицима у организацији и подстицање руководства да користи расположиве ресурсе на адекватан начин ради постизања дефинисаних циљева организације.

Према Стандардима Института интерних ревизора, стратешки план потребно је ревидирати и ажурирати сваке године, на основу процене ризика. Прва година Стратешког плана детаљно се разрађује у Годишњем плану интерне ревизије за 2021. годину.

Јелена Ђорђевић
Јелена Ђорђевић
Руководилац Јединице за
интерну ревизију

Симо Салапура
Градоначелник